

המוסד לביטוח לאומי
אגף הבטחת הכנסה
שד' וייצמן 13
ירושלים 91909

טל: 02-6709682
פקס: 02-5373121

7 בינואר 2007

אל: מנהלי הסניפים
מנהלי מח' הגמלאות
מנהלי סניפי המשנה
פקידים, ממונים, רכזים
ופקידי תביעות הבטחת הכנסה

חוזר כללי 291/06
חוזר ה.ה. 1398

שלום רב,

הנדון: מסירת מידע מטעה/העלמת מידע מהמוסד עפ"י סעיף 20 א לחוק ה.ה.

א. כללי:

חוזר זה מבוסס על חוזר מנהל גמלאות/353 מתאריך 26/10/05. החוזר הנ"ל מבהיר את משמעות תיקון החוק בדבר מסירת מידע מטעה ומהותו – סעיף 327 לחוק הביטוח הלאומי וסעיף 20 א' לחוק הבטחת הכנסה (סעיף 20א' מפנה לסעיף 327 בחוק הביטוח הלאומי). עם זאת, בשל השונות בין התחומים השונים, נדרשים כללים והוראות ביצוע לכל תחום בנפרד בהתחשב בתהליכי העבודה הייחודיים של כל תחום. כדי להביא לאחידות בטיפול וליישום הולם של תיקון סעיף 20 א לחוק הבטחת הכנסה, גובשו נוהלי העבודה להלן. **הנוהל יפרט אלו פעולות נדרשות ליישום התיקון, בנוסף לפעולות שנעשות בעת קבלת החלטה עניינית עקב המידע החדש שמשפיע על הזכאות.**

ב. מהות התיקון:

1. הכללים החדשים שנקבעו בחוק מטילים סנקציות על תובע גימלה שמסר מידע מטעה או שנמנע ממסירת מידע שמשפיע על הזכאות והכול נעשה שלא בתום לב.
2. להלן פירוט הסנקציות:
 - תימנע מתובע הגימלה אפשרות להגיש תביעה חוזרת במשך 90 ימים ממועד ההודעה לתובע.
 - למרות האמור לעיל, התובע רשאי להגיש תביעה חוזרת גם אם לא חלפו 90 ימים ובתנאי ששילם דמי טיפול בסך 400 ₪.
 - תופחת הגימלה בשיעור של 25% (מהגימלה ברוטו) ב-3 חודשי הזכאות הראשונים (שאינם בהכרח רצופים) למי שנמצא זכאי לגימלה תוך 24 חודשים ממועד ההודעה לתובע כאמור בסעיף ג.2 להלן.

הערה: במקרים שבהם עקב אי מסירת המידע או הסתרתו אין הפסקה בזכאות ואין צורך בהגשת תביעה חוזרת (לדוגמה: הקטנת הגימלה עקב הסתרת מידע על הכנסות) תופעל הסנקציה של הפחתת הגימלה בלבד. ראה הסבר בהמשך בסעיף ה'.

3. שימוע - זכות טיעון:

כל החלטה שמקבל פקיד התביעות בהתאם לאמור לעיל לעניין הסנקציות (הקנס והפחתת שיעור הגימלה ב- 25%), תהיה לאחר שניתנה לתובע הגימלה או למקבל הגימלה הזדמנות לטעון טענותיו בכתב (לערער) תוך 45 ימים ממועד ההודעה.

4. תחולה – 1/4/05

הוראות סעיף 20א' יחולו **על כל החלטה שהתקבלה מ- 1/4/05 ואילך**, בהקשר למידע מטעה המשפיע על הזכאות, לרבות לתקופה שקדמה ל- 1/4/05.

ג. הוראות ביצוע כלליות:

מידע חדש המשפיע על הזכאות מחייב החלטה עניינית בתביעה על כל המשתמע מכך (כולל מכתב דחייה או מכתב המדווח על הקטנת שיעור הגימלה עקב עדכון הכנסות). עם זאת, כאשר מדובר במידע מטעה או בהעלמת מידע מהמוסד ע"י התובע, יש להפעיל את הוראות סעיף 20א' לחוק הבטחת הכנסה.

יש להקפיד להפעיל את הסנקציות רק במקרים שבהם שוכנע פקיד התביעות מעל לכל ספק שמדובר במרמה. במקרים שבהם קיים ספק אם מדובר במרמה או בתום לב של התובע, אין להפעיל את הסנקציות כאמור.

החלטה בדבר הפעלת סעיף 20 א' תהיה באישור מנהל המחלקה. במקרים שבהם יש למנהל המחלקה ספקות, יתייעץ עם מנהל תחום הגימלאות בסניף.

להלן הנחיות:

1. בסמכות פקיד התביעות לקבוע האם נמסר מידע מטעה, או שלא נמסר מידע שמשפיע על הזכאות.
 2. במועד שפקיד התביעות קיבל החלטה, כאמור, ישלח מכתב בדבר הסנקציות וזכות השימוע בתוך 45 ימים (מכתב 13 באופציה 28 – תכתובת ממוכנת- ראה נוסח רצ"ב).
 3. פקיד התביעות ימלא במכתב האמור את הפרטים הבאים:
 - נושא המידע המטעה (הכנסות, שימוש קבוע ברכב, בני זוג – ידועים בציבור, אחר).
 - פירוט התקופה של 90 הימים שבה לא ניתן להגיש תביעה אלא אם ישולמו דמי הטיפול.
 - התקופה שבה תופחת הגימלה בשיעור 25%.
 4. פקיד התביעות ירשום את פרטי המקרה בדף מעקב עפ"י נספח ד' בחוזר מנהל גמלאות.
 5. התובע טען טענותיו בכתב (ערער) תוך 45 ימים:
- פקיד התביעות יסכם את החלטתו בכתב ויודיע בכתב לתובע האם טענותיו התקבלו או נדחו.**
(מכתב 14 – באופציה 28 תכתובת ממוכנת – ראה נוסח רצ"ב)

ד. דוגמאות:

דוגמא 1:

בני-הזוג מודן מקבלים גימלה להבטחת הכנסה מזה כמה שנים. בחודש 10/06 התקבל מידע המוכיח שקיים שימוש קבוע ברכב מ-1/06.

פקיד התביעות הפסיק את תשלום הגימלה מ-1/06. נשלח מכתב דחייה כמקובל והודעה בדבר הסנקציות עקב העלמת מידע במכוון (עפ"י נספח א') ב-28/10/06.

יתכנו מס' מצבים:

(1) התובע פנה וטען טענותיו בכתב ב-1.12.06. אם טענותיו התקבלו ופקיד התביעות השתכנע שלא מדובר בניסיון למרמה, יסכם פקיד התביעות את תוצאות השימוע בכתב ויודע לתובע. התובע הגיש תביעה חוזרת ב-20.12.06 תבוטל הדרישה לקנס ולא יופחתו 25% מסכום הגימלה אם ויהיה זכאי.

(2) אם טענותיו לא התקבלו, יסכם פקיד התביעות את תוצאות השימוע בכתב ויודיע לתובע את התוצאות.

התובע רצה להגיש תביעה חוזרת ב-20.12.06. תביעתו לא תתקבל עד לתשלום הקנס בסך 400 ₪.

שילם את הקנס ונמצא זכאי לגימלה מ-1/07, יופחתו 25% משיעור הגימלה בחודשים 1/07 – 3/07.

אם יתעקש להגיש תביעה ללא תשלום הקנס תתקבל התביעה ותידחה עפ"י סעיף 20(א) לחוק הבטחת הכנסה.

(3) התובע לא ערער והגיש תביעה ב-1.12.06 (טרם חלפו 45 ימים).

התביעה תוחזר לו בצירוף מכתב בדבר הקנס.

אם החליט בכל זאת לערער (כל עוד לא חלפו 45 ימים) – דרישת הקנס והטלת הסנקציות, יופעלו אם הערעור לא התקבל.

(4) התובע לא ערער והגיש תביעה ב-15.12.06. (חלפו 45 ימים וטרם חלפו 90 ימים).

התביעה תוחזר לו בצירוף מכתב בדבר הקנס בסך 400 ₪ כתנאי לקבלת התביעה.

(5) התובע לא ערער על ההודעה שקיבל אך הגיש תביעה חוזרת (למילוי עצמי) ב-20/2/07 (אחרי 90 ימים). אם יהיה זכאי יופחתו - 25% במשך 3 חודשים ולא ידרש לשלם קנס.

דוגמה 2:

התקבל מידע ב-10/06 המשפיע על הזכאות לתקופה 6/05 עד 9/06.

פקיד התביעות שלל זכאות עפ"י העניין ושלח מכתב דחייה כמקובל בחודש 10/06.

בחודש 11/06 הוגשה תביעה חוזרת.

בחודש 12/06 נשלח מכתב/הודעה בדבר הסנקציות עפ"י סעיף 20א' לחוק.

1. יש להחליט בתביעה מ-11/06 בכפוף לקיום תנאי הזכאות על כל המשתמע

מכך – אישור/דחייה. הזכאות תחבון לחודש 11/06 בלבד.

2. אם ערערו לא התקבל, או שלא יגיש ערעור, ידרש להגיש תביעה חוזרת בתנאי שישלם קנס

והסנקציות יופעלו ממועד ההודעה בהתאם לעניין. אם התובע יהיה זכאי יופחתו 25%

מהגימלה במשך 3 חודשים בכפוף להגשת תביעה חוזרת לאחר מועד ההודעה.

יש לציין שבהיעדר הודעה לתובע לפני שהגיש תביעה חוזרת, לא ניתן להפעיל את הוראות סעיף 20 א' (סנקציות).

כלומר, את חודש נובמבר 2006 יש לשלם אם נמצא זכאי ללא הפחתה של 25% מהגימלה (מאחר שההודעה נשלחה רק בדצמבר 2006).

ה. אופן הטיפול כאשר אין צורך בהגשת תביעה חוזרת:

לתשומת לב: כאשר אין צורך בהגשת תביעה חוזרת, אין להפעיל את הסנקציה של תשלום 400 ₪ דמי טיפול.

עדכון הכנסות (עקב מידע מטעה/אי מסירת מידע) המשפיע על הזכאות לגימלה, מלאה או חלקית:

1. יישלח מכתב לתובע בדבר הקטנת שיעור הגימלה, עקב עדכון ההכנסות ומקורן.
2. פקיד התביעות יפעל ע"פ פסקה 2 ו-3 של סעיף ג' לעיל - הוראות ביצוע כלליות.
3. כל עוד לא חלפו 45 ימים ממועד ההודעה, לא תופחת הגימלה בשיעור 25%.
4. התובע לא הגיש טענותיו בכתב או שהגיש וטענותיו לא התקבלו - יופחת שיעור הגימלה ב-25% במשך 3 חודשים ממועד ההודעה.
5. בין אם טענות התובע התקבלו ובין אם לא התקבלו – תישלח הודעה לתובע.

דוגמה 1: מקבל גימלה מלאה (יחיד שמלאו לו 55) נמצא משתכר סכום שהוא עד 13% מהשכר הממוצע, שהם 960 ש"ח.

מאחר שסכום זה לא משפיע על הזכאות לגימלה לא יופעלו הוראות סעיף 20א' לחוק.
דוגמה 2: תובעת מקבלת השלמה למזונות בסך 1,000 ₪. נמצא שיש לה הכנסה נוספת משכר דירה בסך 700 ₪. מאחר שההכנסה הנוספת משפיעה על הזכאות לגימלה, יופעלו הוראות סעיף 20א' לחוק ויופחתו 25% מתשלום הגימלה במשך 3 חודשים ממועד ההודעה.

ו. סוגיית בני זוג:

כאשר כל אחד מבני הזוג קיבל בנפרד גימלה להבטחת הכנסה, והסתבר שמסרו מידע כוזב בהיותם בני זוג יש לפעול כלהלן:

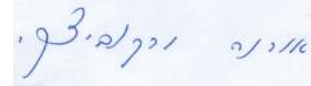
1. לאחד את התיקים לתקופות זכאות רטרואקטיביות חופפות ובכך להקטין את החוב.
2. במכתב הדחייה שיישלח בדבר אי זכאות בהיותם בני זוג, יצויין שיש להם הזכות להגיש תביעה משותפת כבני זוג.
3. יבוצעו הפעולות עפ"י סעיף ג' – הוראות ביצוע.
4. דמי טיפול בסך 400 ₪ ישולמו פעם אחת אם תוגש תביעה חוזרת לבני הזוג תוך 90 ימים.

ז. השינויים במערכת הממוחשבת:

- מכתב 13 באופציה 28 (תכתובת ממוכנת) – מכתב הודעה לתובע בדבר הסנקציות וזכות השמוע (בהתאם לסעיף ג. 2 לעיל), יש להזין מלל המפרט באיזה נושא נמסר המידע המטעה.
 - מכתב 14 באופציה 28 (תכתובת ממוכנת) – מכתב הודעה לתובע בדבר תוצאות השמוע (בהתאם לסעיף ג. 5 לעיל), יש להזין נתונים בכל השדות המופיעים במסך .
 - יש להזין מעקב עתידי לעוד 45 ימים ממועד המכתב.
 - לנהל רישום בדף המעקב כאמור לעיל.
- אנו מפתחים מסך למעקב באמצעות שאילתא במערכת בה ירוכזו כל התיקים בהם נשלח מכתב 13, תוך מיספור הימים מיום שליחת המכתב, כך שהמעקב יתאפשר ללא צורך ברישום. עד אז יש לנהל מעקב ידני כאמור לעיל.

- אם ניתן להפעיל את הסנקציה של הפחתת שיעור הגימלה, יש להזין חריגה 14 מהחודש בו ניתנה הודעה לתובע (מכתב 13). במקרים בהם יוזן קוד חריגה זה, תופחת הגימלה בשלושת חודשי הזכאות הבאים (גם אם אינם רצופים) ב- 25% באופן אוטומטי וכל עוד לא חלפו 24 חודשים מחודש החריגה. לאחר 3 חודשי זכאות ראשונים בהם תחול הפחתה אין צורך להזין דבר, הפחתה תופסק באופן אוטומטי.

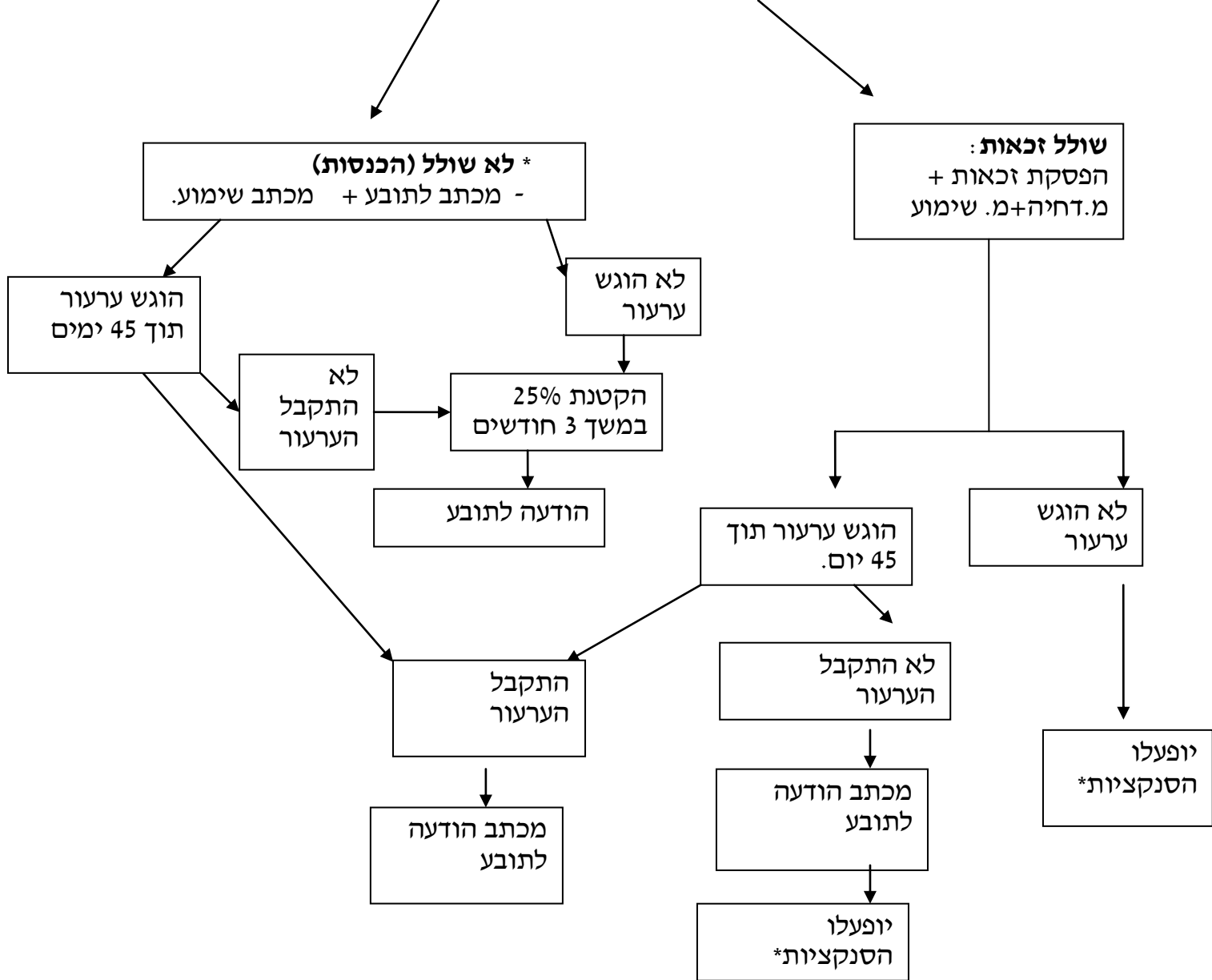
ב ב ר כ ה,

אורנה ורקוביץקי
מנהלת אגף וס/סמנכ"ל גמלאות

רצ"ב נספחים :
נספח א' – תרשים זרימה
נספח ב' – מכתב הודעה לתובע על אי מסירת מידע
נספח ג' – מכתב הודעה לתובע על תוצאות שמוע

נספח א'

התקבל מידע (רצוי מכתב דחיה + מכתב שימוע יחד)

* סנקציות:

- לא תוגש תביעה תוך 90 ימים מיום ההודעה או תשלום קנס בסך 400 ₪.
- הפחתת שיעור הגימלה ב-25% במשך 3 חודשים בתקופה של 24 חודשים.

הערה: תביעה שתוגש לפני שהגיש ערר, או שהערר לא התקבל וטרם חלפו 90 ימים מיום ההודעה, תוחזר לתובע בצרוף דרישה לתשלום קנס 400 ₪ כתנאי לקבלתה- לא ישולם קנס, התביעה תדחה לפי סעיף 20 לחוק.

נספח ב'

המוסד לביטוח לאומי
מחלקת הבטחת הכנסה
סניף _____

תאריך: _____

אל: מר/גב' _____

הנדון: **מסירת מידע מטעה/העלמת מידע מהמוסד
עפ"י סעיף 20א' לחוק הבטחת הכנסה**

עפ"י המידע שבידנו, מסרת למוסד לביטוח לאומי מידע מטעה/ נמנעת ממסירת מידע המשפיע על זכאותך לגימלה.
המידע המוטעה שמסרת הינו בנושא :

כתוצאה מכך ועל פי סעיף 20א' לחוק הבטחת הכנסה לא תוכל להגיש תביעה חוזרת למוסד כל עוד לא יחלפו 90 ימים ממועד מכתבנו זה. תוכל להגיש תביעה גם אם לא חלפו 90 ימים בתנאי שתשלם סך של 400 ₪ דמי טיפול.

זאת ועוד, גם לאחר הגשת התביעה החוזרת, אם תימצא זכאי לגימלה בתוך 24 חודשים ממועד מכתבנו זה, יופחתו 25% מהגמלה המגיעה לך לתקופה של 3 חודשים.

אם יש לך השגות וטענות נגד החלטה זו תוכל לפנות למוסד תוך 45 יום ממכתבי זה ולנמק את טיעוניך.

ניתן להשאיר את המכתב בתיבת הדואר החיצונית בסניף.
בתקופה זו לא תינתן החלטה בתביעתך למשך 45 ימים אלא אם השגותיך יתקבלו על-ידי המוסד.
אם לא תפנה למוסד בפרק הזמן של 45 ימים, נראה זאת כהסכמה להחלטת המוסד שהמידע שמסרת היה מטעה/ שהעלמת מידע מהמוסד המשפיע על זכאותך לגימלה.

הנדן רשאי לערער על ההחלטה בפני בית הדין האזורי לעבודה בכתובת

_____ וזאת תוך 6 חודשים מתאריך קבלת מכתב זה.

הנדן רשאי לבקש סיוע משפטי לייצוג בפני בית הדין האזורי. את הבקשה יש להגיש בטופס שאפשר להשיגו בסניפי המוסד לביטוח לאומי, במזכירות בית הדין לעבודה ובלשכה לסיוע משפטי בכתובת

בברכה,
פקיד תביעות

נספח ג'

המוסד לביטוח לאומי
מחלקת הבטחת הכנסה
סניף _____

תאריך: _____

אל: מר/גב' _____

הנדון: מסירת מידע מטעה לפי סעיף 20א' לחוק

לאחר שנבחנו טענותיך בכתב מיום _____ הוחלט:

ם לקבל את טענותיך ולא יחולו עליך הוראות סעיף 20א' לחוק.
ם לדחות את טענותיך.

עפ"י הנתונים מסרת מידע מטעה/העלמת מידע מהמוסד בנושא:

לפיכך, יחולו עליך הוראות סעיף 20א' לחוק הבטחת הכנסה:

לא תוגש תביעה חוזרת תוך 90 ימים ממועד ההודעה כלומר, עד _____ אלא אם תשלם דמי טיפול בסך 400 ₪.

יופחתו 25% משיעור הקצבה במשך 3 חודשי זכאות ראשונים אם תהיה זכאי לגימלה להבטחת הכנסה בפרק זמן עד _____.

יופחתו 25% משיעור הקצבה המשתלמת במשך 3 חודשים, מחודש _____ עד חודש _____.

הנך רשאי לערער על ההחלטה בפני בית הדין האזורי לעבודה בכתובת

_____ וזאת תוך 6 חודשים מתאריך קבלת מכתב זה.

הנך רשאי לבקש סיוע משפטי לייצוג בפני בית הדין האזורי לעבודה.

את הבקשה יש להגיש בטופס שאפשר להשיגו בסניפי המוסד לביטוח לאומי, במזכירות בית הדין לעבודה ובלשכה לסיוע משפטי בכתובת _____.

ב ב ר כ ה,

פקיד תביעות

